

Pierwszy października 2017 r IV Ogólnopolskim Dniem Profilaktyki Grypy

Początek jesieni to czas przygotowań do sezonu grypowego. Z tego powodu w ramach Ogólnopolskiego Programu Zwalczenia Grypy co roku 1 października obchodzony jest Ogólnopolski Dzień Profilaktyki Grypy, który powstał, aby zmobilizować społeczeństwo do walki z tą chorobą. Jego celem jest również uświadomienie, że w odróżnieniu od przeziębień grypa daje liczne powikłania, często wymaga hospitalizacji i może być przyczyną zgonów.

Grypa jest ostrą chorobą zakaźną, wywoływaną przez wirusy grypy, które wykazują dużą zaraźliwość, szerząc się drogą kropelkową lub poprzez kontakt ze skażoną powierzchnią. Szybkiemu rozprzestrzenianiu się choroby sprzyja obecność osób zakażonych w miejscach dużych skupisk ludzkich, np. w środkach transportu, placówkach użytku publicznego, supermarketach, kinach, teatrach itp. Okres inkubacji wynosi od 1 do 4 dni (średnio 1-2 dni). W tym czasie zakażenie może przebiegać bezobjawowo, co dodatkowo sprzyja szerzeniu się wirusa. Według danych PZH w okresie epidemiologicznym od października 2016 r. do kwietnia 2017 r. zarejestrowano w Polsce 3 554 315 zachorowań i podejrzeń zachorowań na grypę, w tym 61 115 zgłoszeń z województwa warmińsko-mazurskiego.

Wirusy grypy atakują, namnażają się i niszczą komórki nabłonka dróg oddechowych, co z kolei ułatwia rozwój infekcji bakteryjnych. Objawy grypy są podobne do wielu innych ostrych chorób infekcyjnych tj. kaszel, ból gardła, katar, gorączka powyżej 38°C, dreszcze, bóle mięśniowo-stawowe, ból głowy, ból w klatce piersiowej, złe samopoczucie, a także może wystąpić brak łaknienia, nudności i wymioty. Choroba trwa, o ile nie dojdzie do powikłań, około 7 dni. Kaszel i złe samopoczucie mogą utrzymywać się ponad 2 tygodnie.

Grypy nie można lekceważyć, ponieważ źle leczona może skutkować konsekwencjami w postaci poważnych powikłań pogrypowych tj. zapalenie płuc i oskrzeli, zapalenie ucha środkowego, mięśnia sercowego i osierdza, zaostrzenie istniejących chorób przewlekłych, powikłania neurologiczne. Na powikłania pogrypowe narażeni są wszyscy, a w szczególności osoby obciążone chorobami przewlekłymi i o obniżonej odporności, w tym dzieci powyżej 6 m. ż., osoby w podeszłym wieku i kobiety w ciąży.

Jedynym skutecznym sposobem zapobiegania grypie i jej powikłaniom są szczepienia ochronne, które szczególnie zaleca się osobom z grup wysokiego ryzyka do których należą osoby po transplantacji narządów, w stanach obniżonej odporności, przewlekle chorzy, kobiety w ciąży lub planujące ciążę oraz osoby mające bliski kontakt zawodowy z dużą ilością ludzi (przedszkola, szkoły, sklepy, personel medyczny). Najlepiej zaszczepić się przed rozpoczęciem sezonu grypowego, który w Polsce trwa od października do kwietnia. Szczepionki przeciwko grypie dostępne w Polsce są szczepionkami inaktywowanymi, czyli zawierającymi martwe, rozbite na fragmenty wirusy grypy, które nie mogą wywołać infekcji a jedynie stymulują układ odpornościowy do wytworzenia przeciwciał. Poziom przeciwciał antygrypowych pojawia się już 7 dnia po zaszczepieniu. W sezonie epidemiologicznym 2017/2018 w Polsce dostępne są dwa typy szczepionek: trójskładnikowa i po raz pierwszy będzie możliwe skorzystanie z innowacyjnych szczepionek czterowalentnych, które w swoim składzie zawierają dwa szczepy wirusa grypy typu A i dwie linie wirusa grypy typu B, dzięki czemu zapewniają najszerszą możliwą ochronę przed grypą. Ze względu na zmienność wirusa grypy skład wszystkich szczepionek na całym świecie co roku ulega zmianie. Za wydawanie zaleceń dotyczących składu antygenowego szczepionek przeciw grypie na dany sezon epidemiologiczny odpowiedzialna jest Światowa Organizacja Zdrowia (WHO).

W trosce o zdrowie mieszkańców w Polsce wiele samorządów włącza się w realizację programów polityki zdrowotnej świadcząc bezpłatne szczepienia przeciwko grypie dla wybranych grup wysokiego ryzyka. W ten sposób programy profilaktyczne stają się narzędziem ograniczającym występowanie zachorowań oraz liczbę powikłań w przebiegu grypy wśród osób uodpornionych, co przekłada się na zmniejszenie liczby interwencji lekarzy POZ oraz specjalistycznych porad medycznych i hospitalizacji z powodu grypy lub jej następstw. Działania profilaktyczne w ramach programów charakteryzują się dużą efektywnością i relatywnie niskimi kosztami w stosunku do leczenia grypy i jej powikłań.

